

Novinky v léčbě astmatu

Tomáš Slisz

Oddělení alergologie a klinické imunologie Gennet, Pneumologická klinika 1. LF UK a FTN v Praze

Tento přehledový článek shrnuje nejnovější doporučení GINA 2025 se zaměřením na diagnostická kritéria, zejména u dětských pacientů, využití biomarkerů včetně FeNO a eozinofilů, a moderní terapeutické strategie. Důraz je kladen na koncept anti-inflamatorny reliever, preferující použití nízkodávkového ICS-formoterolu podle potřeby napříč všemi stupni závažnosti onemocnění.

Článek dále přináší přehled novinek v oblasti biologické léčby, včetně rozšířených indikací dupilumabu, využití tezepelumabu napříč fenotypy astmatu a perspektivy dlouhodobě působících léčiv, jako je depomokimab. Diskutovány jsou rovněž environmentální faktory ovlivňující průběh onemocnění a význam udržitelnosti inhalační léčby.

Cílem článku je poskytnout praktický přehled aktuálních trendů s důrazem na jejich implementaci do klinické praxe vedoucí ke zlepšení kontroly astmatu a snížení rizika exacerbací.

Klíčová slova: astma bronchiale, GINA 2025, biomarkery, FeNO, inhalační terapie, biologická léčba, depomokimab, tezepelumab, dupilumab.

Advances in asthma treatment

This review summarizes the latest GINA 2025 recommendations, focusing on updated diagnostic criteria, particularly in pediatric patients, the role of biomarkers such as FeNO and blood eosinophils, and modern therapeutic strategies. Special emphasis is placed on the anti-inflammatory reliever concept, which promotes the use of low-dose ICS-formoterol as needed across all severity steps.

The article also reviews recent developments in biologic therapy, including expanded indications for dupilumab, the use of tezepelumab across asthma phenotypes, and the emerging role of long-acting agents such as depemokimab. Environmental factors influencing disease control and the importance of sustainability in inhaler therapy are also discussed.

The aim of this article is to provide a practical overview of current trends and their implementation in clinical practice to improve asthma control and reduce the risk of exacerbations.

Key words: bronchial asthma, GINA 2025, biomarkers, FeNO, biologic therapy, depemokimab, tezepelumab, dupilumab.

Úvod

Astma bronchiale i přes významné pokroky ve výzkumu zůstává onemocněním, které vyžaduje značné úsilí i prostředky k dosažení správné diagnostiky a adekvátní léčby velkého počtu pacientů. V oblasti diagnostiky a léčby astmatu dochází ke změně paradigmat – od úpravy diagnostických kritérií u dětských pacientů, přes změny doporučených terapeutických postupů u lehkých i těžkých forem astmatu, až po zavádění nových léčebných možností včetně biologik. Tyto změny jsou provázány důrazem na personalizaci léčebné strategie, zohledňování biomarkerů a vlivu klimatických faktorů. Pro lékaře je

proto nezbytné držet krok s aktuálními doporučeními, aby bylo možné snížit globální zátěž tohoto onemocnění, od výskytu exacerbací až po preventabilní úmrtí.

Novinky v diagnostice

Diagnostika astmatu u dospělých a dospívajících založená na průkazu variabilní obstrukce výdechového vzduchu a průkazu reverzibility po podání bronchodilatátoru či variability PEF byla v nejnovějším vydání doporučení GINA (Global Initiative for Asthma) z roku 2025 zpřesněna termínem „variable expiratory flow“. Tato změna zdůrazňuje skutečnost,